

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૬] ૩ એસ.સી.આર. ૫૧૩

બિજેન્દર ઉર્ફે પપ્પુ અને અન્ય

વિરુદ્ધ

હરિયાણા રાજ્ય

(ફોજદારી અપીલ નંબર ૪૬૩ / ૨૦૧૬)

૦૩ જૂન ૨૦૧૬

[દીપક મિશ્રા અને શિવ કીર્તિ સિંહ, ન્યાયમૂર્તીશ્રી]

દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦ કલમો ૩૨૫/૧૪૯, ૧૪૮-એ, ૩૦૮/૧૪૯ અને ૩૨૩/૧૪૯ સમાનતાનો દાવો - કલમો ૩૨૫/૧૪૯, ૧૪૮-એ, ૩૦૮/૧૪૯ અને ૩૨૩/૧૪૯ હેઠળ પાંચ વ્યક્તિઓને દોષિત ઠરાવવામાં આવ્યા અને મુખ્ય ગુના માટે દંડ સાથે ત્રણ વર્ષની સખત કેદ અને બાકીના

ગુનાઓ માટે ઓછી સજા ફટકારવામાં આવી – હાઈકોર્ટે મુખ્ય ગુનાઓ માટે સજા વધારીને પાંચ વર્ષની સખત કેદ કરી તેમાંથી ત્રણને સારા આચરણના પ્રોબેશન પર મુક્ત કરવામાં આવ્યા – અપીલકર્તાઓ દ્વારા સમાનતાનો દાવો – અપીલ પર, ઠરાવવામાં આવ્યું: ટ્રાયલ ૧૯ વર્ષ જૂની હતી અને અન્ય ત્રણ સહ-આરોપીઓને તેમની અત્યંત વૃદ્ધાવસ્થાને કારણે છૂટછાટ દર્શાવવામાં આવી હતી – પીડિતને થયેલી એકમાત્ર માથાની ઈજાને કારણે હાઈકોર્ટે સજા વધારી હતી પરંતુ પીડિત તેની સ્થિતિને કારણે જુલાની આપવા અસમર્થ હતો અને તેથી કોઈપણ દોષિતોને કોઈ ચોક્કસ ભૂમિકા સોંપી શકાઈ નથી – અન્ય હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, આઈ.પી.સી ની કલમ ૩૨૫/૧૪૯ હેઠળના ગુનાઓ માટે સજાનો સમયગાળો પાંચ વર્ષથી ઘટાડીને ત્રણ વર્ષની સખત કેદ કરવામાં આવ્યો જોકે, અન્ય ગુનાઓ માટે દંડની રકમ અને દોષિત ઠરાવ અને સજા યથાવત રાખવામાં આવી – સજા/સજા ફટકારવી.

અપીલનો નિકાલ કરતા, કોર્ટે

ઠરાવ્યું: અન્ય ત્રણ દોષિતોને દર્શાવવામાં આવેલી છૂટછાટ મુખ્યત્વે તેમની અત્યંત વૃદ્ધાવસ્થાના આધારે હતી અને વિશેષ સારવાર વાજબી હતી. અપીલકર્તાઓ દ્વારા કરવામાં આવેલો સમાનતાનો દાવો ગેરસમજભર્યો છે. લાઠી વડે થયેલી એકમાત્ર માથાની ઈજાને કારણે ઈજાગ્રસ્ત 'બી' ની વેદનાને કારણે હાઈકોર્ટે મુખ્ય ગુના માટે સજા ત્રણ વર્ષથી વધારીને પાંચ વર્ષની સખત કેદ કરી

હતી. 'બી' ને કોર્ટમાં લાવવામાં આવ્યો હતો પરંતુ તે તેને થયેલી માનસિક ક્ષતિને કારણે જુબાની આપવા અસમર્થ હતો. જો ફરીયાદપક્ષના સાક્ષીઓ 'બી' ને માથામાં ઇજા પહોંચાડનાર આરોપીને ચોક્કસપણે ઓળખી શક્યા હોત, તો તેને વધુ સજાને પાત્ર એવા ગંભીર ગુના માટે જવાબદાર ગણવામાં આવ્યો હોત પરંતુ કમનસીબે પાંચ દોષિતોમાંથી કોઈને પણ આવી કોઈ ચોક્કસ ભૂમિકા સોંપવામાં આવી ન હતી. અન્ય હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, ખાસ કરીને ઘટનાના મૂળને ધ્યાનમાં લેતા, બંને અપીલકર્તાઓના સંબંધમાં આઈ.પી.સી ની કલમ ૩૨૫/૧૪૯ હેઠળના ગુનાઓ માટે સજાનો સમયગાળો પાંચ વર્ષથી ઘટાડીને ત્રણ વર્ષની સખત કેદ કરવામાં આવ્યો છે. જોકે, અન્ય ગુનાઓ માટે દંડની રકમ અને દોષિત ઠરાવ અને સજા યથાવત રાખવામાં આવી છે. [પેરા ૪] [૫૧૫-સી-એફ]

ફોજદારી અપીલ અધિકારક્ષેત્ર: ફોજદારી અપીલ નંબર ૪૬૩ વર્ષ ૨૦૧૬.

ચંદીગઢ ખાતે પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના તારીખ ૧૭.૦૯.૨૦૧૫ ના ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૧૯૦-એસ.બી વર્ષ ૨૦૦૦ ના ચુકાદા અને આદેશ પરથી.

સંજય સુરી, પંકજ કુમાર, ઋષભ રેલન, સુશ્રી વર્ષા રાણા, સુશ્રી રિક્કુ મિશ્રા, સતપાલ સિંહ, અપીલકર્તાઓ તરફથી વકીલો.

વિશ્વ પાલ સિંહ, ડૉ. સંજય ગુપ્તા, પ્રતિવાદીઓ તરફથી વકીલો.

કોર્ટનો ચુકાદો આ મુજબ આપવામાં આવ્યો હતો

શિવ કીર્તિ સિંહ, ન્યાયમૂર્તીશ્રી. ૧. આ ફોજદારી અપીલ એક વિશેષ રજા અરજીમાંથી ઉદ્ભવે છે જેમાં માત્ર સજાના પ્રશ્ન પર નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. તે દષ્ટિકોણથી, ફરીયાદપક્ષના કેસના માત્ર સંબંધિત વ્યાપક લક્ષણોને ધ્યાનમાં રાખવા જરૂરી છે જે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યા હતા જેના પરિણામે બંને અપીલકર્તાઓ તેમજ અન્ય ત્રણે કલમ ૧૪૯ સાથે વાંચવામાં આવતી કલમ ૩૨૫ હેઠળ અને આઈ.પી.સી ની કલમો ૧૪૮-એ, ૩૦૮/૧૪૯ અને ૩૨૩/૧૪૯ હેઠળ દોષિત ઠરાવવામાં આવ્યા હતા. ટ્રાયલ કોર્ટે કલમ ૩૦૮/૧૪૯ હેઠળના ગુના માટે પ્રત્યેકને રૂ. ૧૨,૦૦૦/- ના દંડની સાથે ત્રણ વર્ષની સખત કેદની સજા ફટકારી અને બાકીના ગુનાઓ માટે દંડ સહિત ઓછી સજા ફટકારી. દંડની રકમમાંથી રૂ. ૭૦,૦૦૦/- ઇજાગ્રસ્ત બુધરામને વળતર રૂપે ચૂકવવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો. હાઈકોર્ટે તમામ પાંચ દોષિતોની તેમની દોષિત ઠરાવવા અને સજા સામેની અપીલની સુનાવણી ઇજાગ્રસ્ત બુધરામ વતી તમામની દોષિત ઠરાવને આઈ.પી.સી ની કલમ ૩૦૭ હેઠળના ગુના માટે બદલવા અને સજા વધારવા માટે દાખલ કરવામાં આવેલી ફોજદારી રિવિઝન સાથે કરી હતી. હાઈકોર્ટે સામગ્રી પર વિગતવાર વિચાર કર્યો અને અપીલકર્તાઓ તેમજ અન્ય ત્રણ સહ-આરોપીઓને ભારતીય દંડ સંહિતાની

કલમ ૧૪૯ સાથે પાંચવામાં આવતી કલમ ૩૨૫ હેઠળ જ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠરાવ્યા. અન્ય નાના ગુનાઓ માટે દોષિત ઠરાવ અને સજા યથાવત રાખતી વખતે, હાઈકોર્ટે ઉપરોક્ત મુખ્ય ગુના માટે સજા વધારીને પાંચ વર્ષની સખત કેદ અને પ્રત્યેકને રૂ. ૨૦,૦૦૦/- નો દંડ કર્યો અને દંડ ન ચૂકવવા પર સંબંધિત દોષિતે એક વર્ષના સમયગાળા માટે વધુ કેદ ભોગવવાની રહેશે.

૨. અપીલકર્તાઓ વતી એ વાત પર પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો છે કે સમાન ગુનાઓ માટે દોષિત ઠરેલા અન્ય ત્રણ સહ-આરોપીઓને હાઈકોર્ટ દ્વારા જેલની સજાની મુદત માટે સારા આચરણના પ્રોબેશન પર મુક્ત કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો. જોકે તે ત્રણ સહ-આરોપીઓને આવી રાહત મુખ્યત્વે ૮૫ થી ૭૫ વર્ષની વયેની તેમની વૃદ્ધાવસ્થાને ધ્યાનમાં રાખીને આપવામાં આવી હતી, અપીલકર્તાઓ તમામ પાંચ દોષિતોને સોંપવામાં આવેલી સમાન ભૂમિકાને કારણે સમાનતાનો દાવો કરે છે.

૩. એ પણ પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો હતો કે ઘટના ૧૯૯૭ ની છે અને અપીલકર્તાઓએ લગભગ ૧૯ વર્ષ સુધી લાંબી ટ્રાયલની કસોટીનો સામનો કરવો પડ્યો છે.

૪. અપીલકર્તાઓ દ્વારા કરવામાં આવેલો સમાનતાનો દાવો ગેરસમજભર્યો છે. અન્ય ત્રણ દોષિતોને દર્શાવવામાં આવેલી છૂટછાટ મુખ્યત્વે તેમની અત્યંત વૃદ્ધાવસ્થાના આધારે હતી અને અમારા મતે તે તેમના કેસમાં આપવામાં આવેલી વિશેષ સારવારને વાજબી ઠેરવે છે. લાઠી વડે થયેલી એકમાત્ર માથાની ઈજાને કારણે ઈજાગ્રસ્ત બુધરામની વેદનાથી ચિંતિત અને પ્રભાવિત થઈને હાઈકોર્ટે મુખ્ય ગુના માટે સજા ત્રણ વર્ષથી વધારીને પાંચ વર્ષની સખત કેદ કરી હતી. બુધરામને કોર્ટમાં લાવવામાં આવ્યો હતો પરંતુ તે તેને થયેલી માનસિક ક્ષતિને કારણે જુબાની આપવા અસમર્થ હતો. જો ફરીયાદપક્ષના સાક્ષીઓ બુધરામને માથામાં ઈજા પહોંચાડનાર આરોપીને ચોક્કસપણે ઓળખી શક્યા હોત, તો અમે ચોક્કસપણે તેને વધુ સજાને પાત્ર એવા ગંભીર ગુના માટે જવાબદાર ગણ્યો હોત પરંતુ કમનસીબે પાંચ દોષિતોમાંથી કોઈને પણ આવી કોઈ ચોક્કસ ભૂમિકા સોંપવામાં આવી નથી. આવી સ્થિતિમાં, અન્ય હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, ખાસ કરીને ઘટનાના મૂળને ધ્યાનમાં લેતા જે એક રસ્તામાં ગટર રાખવાના અધિકારને લઈને પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદને કારણે હતી, અમે બંને અપીલકર્તાઓના સંબંધમાં આઈ.પી.સી ની કલમ ૧૪૮ સાથે વાંચવામાં આવતી કલમ ૩૨૫ હેઠળના ગુનાઓ માટે સજાનો સમયગાળો પાંચ વર્ષથી ઘટાડીને ત્રણ વર્ષની સખત કેદ કરવા માટે પ્રેરાયા છીએ. જોકે, અન્ય ગુનાઓ માટે દંડની રકમ અને દોષિત ઠરાવ અને સજા યથાવત રાખવામાં આવી છે.

પ. અપીલકર્તાઓની સજામાં ઉપરોક્ત ફેરફાર સાથે, અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો.

નિધિ જૈન

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.